

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile nerancate nu se pri-
mesc. Manuscrise nu se re-
trimiță!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
*Rudolf Mossé, Haasenstejn & Vogler
(Vio Mossé), Heinrich Schölkopf, Alois
Hartel, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezel, Eckstein, Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daube; în Ham-
burg: A. Steiner.*
Prețul inserțiilor: o serie
garzonă pe o coloană 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
seră 10 cr. v. a. s. u. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL III.

„Gazeta” este în fiecare zi.
ABONAMENTE PENTRU ANSTRU-LE ATIA:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., Pe trei luni 3 fl.
PENTRU ROMÂNIA ȘI STRĂINĂTATE:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOVU:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22. etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un esemplar 5 cr. v. a. s. u.
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 241.

Brașov, Vineri, Sâmbătă 28 Octombrie (9 Noembrie)

1889.

Brașov, 27 Octombrie v.

În ședința de alaltăieri a dietei ungurești s'a făcut mare șgomot din partea stângei extreme cu cererea punerii în acușiune a ministrului de honveđi Fejervary. Iranyi și-a desfășurat și și a motivat propunerea sa, fiindu mereu aplaudat de ai săi și de studenții de pe galeria dietei.

N'a spus nimic nou conducătorul stângei extreme. Cuprinsul motivării lui este: stégul negru-galben nu'l putem suferi, pentru-că nu este al nostru și folosirea lui oficială nu este legală în Ungaria. Ministrul de honveđi Fejervary și-a primit creșterea sa de soldat în Austria și de aceea nu s'ente în destul ce însămnă pentru noi tricolorul și ce sentimente deșteptă în noi stégul negru-galben. El e mai împărătesc decât împăratul, el a violat legea dela 1868 art. 41 schimbându cu intențiune reglementul de serviciu în contra ei, prin aceea, că a introdus prașca ca cuartirele comandantilor superiori de honveđi se fiă înseminate la manevre nu cu tricolorul unguresc, ci cu stégul negru-galben. Ministrul Fejervary a amărit „națiunea”. Pot sosi timpuri când disciplina singură nu va fi de ajuns, ci va fi lipsă de însuflețirea întregii „națiuni” și acesta nu se pôte dobândi decât numai cu marșul lui Rakoczi și cu tricolorul.

Regulamentul dietei dispune ca propunerea de punere în acușiune să nu se discute, ci să se decidă mai întâiu decă este a se lua în desbatere, ori nu. Era der dinainte sigur, că propunerea nu va fi admisă, cu atât mai vartos cu cât și opoșiunea moderată apponyistă a decis, din considerațiunii de oportunitate, a vota în contra admiterei ei.

Resultatul negativ, îl puter der prevedea cu siguritate cei din stanga extremă și decă cu tôte astea n'au renunțat la propunerea lor, cauză a fost că au voit să mai strige puțin în contra stégului negru-galben și totodată să blameze înaintea opiniiei publice maghiare pe ministrul Fejervary și pe Tisza Kalman, căruia i-se atribue vina principală pentru tôte preținsele ilegalități.

Și n'adever, ședința de alaltăieri a culminat într'o demonstrațiune contra ministrului-președinte Tisza, repetându-se cu îndoită vehemență scandalurile și scenele din timpul desbaterei asupra legii militare.

După ce și-a motivat Iranyi propunerea sa ministrul-președinte Tisza a voit să dea în numele guvernului o simplă declarațiune, că adecă guvernul nu voiesce să facă nici o propunere în privința admiterei ori neadmiterei propunerei. Der abia s'a ridicat să vorbescă și a și fost întâmpinat de un șgomot înfricoșat din partea stângei extreme. Strigătele asurzitoare de „Hoch!”,

„ce vrea el?” „n'are drept să vorbescă”, „sufere de cerebromalacia” (adecă de înmuierea creierilor) ș. a. nu mai voiau să înceteze. Timp de vre-o deș minute d-lu Tisza n'a putut să dăică nici un cuvânt din cauza șgomotului.

Ba mai mult, când președintele dietei s'a provocat la regulament, care iertă ministrului de a vorbi, s'au audut strigăte de: „nu-i de lipsă”, „nici un câne nu vrea să-l asculte!” ér deputatul Geza Polonyi a strigat în gura mare: „să vorbescă alt ministru, care s'ente patrioticesce, Să vorbescă Szilagyi!”

Deși în cele din urmă propunerea lui Iranyi n'a fost admisă la desbatere, votându 243 din deputații de față în contra ei, ér numai 70 pentru ea, totuși opoșiunea și-a ajuns un scop, de a lovi adecă cu acesta ocaziune din nou în prestigiul ministrului-președinte Tisza, blamându-l și insultându-l înaintea parlamentului, ca pe un ministru urgisit și defăimat.

Nu se mai pôte ridica d-lu Tisza să vorbescă în cameră, fără ca să sară toți cei din stanga cu gura asupra lui, aruncându-i în față cele mai grave vătămări și provocându astfel scene furtoșe și scandalose. Și d-lu Tisza nu mai are nici puterea, nici autoritatea de a pune capetu acestor scandaluri!

Astfel s'a creat în dieta ungurescă o stare de lucruri anormală, care nu se pôte curma decă în două casuri: s'ente se va retrage d-lu Tisza, s'ente vrându să rămână la cârmă cu ori-ce preț, va trebui să c'eră în cele din urmă disolvarea camerei, decă nu vrea ca într'o bună dimiță să fiă huiduit afară din dietă, cum a fost hiduit de plebea de pe strade.

Ale tale dintru ale tale, domnule Tisza!

DIN AFARĂ

Plecarea împăratului german din Constantinopol.

Plecarea împăratului german din Constantinopol a fost salutată cu 33 împuşcături de tun. Despărțirea Sultanului de părechea împărătescă germană a fost forțe cordială. Contele Herbert Bismarck a fost însărcinat de Sultanul a împărțăși din partei salutări cancelarului german. Căldurosă a fost și despărțirea părechei împărătescă germane de marele vizir și ministru de externe turcesc. Contele Bismarck a declarat, că e forțe satisfăcut de șederea sa în Constantinopol.

Intrevedere dela Friedrichsruhe.

Resultatele conferințelor dela Friedrichsruhe ținute între ministrul de externe Kaloky și între cancelarul german Bismarck se consideră ca forțe importante. Corespondentul diarului „Neues Wiener Tgblatt” află, că s'a tractat asupra unor cestiuni positive și e forțe probabil, că conferințarii au ajuns la învoeli positive. Obiectul principal al convorbitorilor a fost visita Ta-

ului la Berlin și cestiunea bulgară. „Vossische Zeitung” dăce, că prințul Bismarck a dovedit din nou Tarului, că densusl e gata a sprijini dorințele Rusiei, cu tôte alianța cu Austro-Ungaria. Kaloky recunoșce necesitatea de a se sacrifica unele interese speciale păcii generale. La conferințele din Constantinopol ale celor doi suverani și ale ministrilor trebuie că s'a reamintit declarațiunea de mai înainte a prințului Bismarck, că Germania e gata să sprijinescă pe lângă Sultanul, la invitarea Rusiei, pașii diplomației pentru restabilirea unei situațiuni în Bulgaria, corăspundătoare tractatului din Berlin.

Taru și regina Natalia.

O telegramă din Belgrad asigură, că Tarul a adresat Reginei Natalia o scrisore, în care invită să c'eră serios bunele servicii ale regenței pentru înlăturarea certe. Tractările dintre Regina și regență vor avé, precum se vorbesce, bun rezultat. Regina vré să se mulțamescă cu concesiunile, ca să i-se permită fiului ei, regelui Alecsandru, să mănânce la ea în fiecare Duminecă și serbătore.

SCRILE PILEI.

Ca răsplată pentru-că Maiestatea Sa li-a făcut șovinilor plăcere de a-lé adauge un „și” la numirea armatei, partida independentă ungurescă a hotărît, că să nu voteze bugetul privitor la întreținerea curții, care de altmintrelea totdeuna s'a votat de 20 de ani încôce. La luarea acestei hotăriri, partida independentă s'a pus pe basa aceea, că curte regescă ungurescă nu există și nici aplicare de a-o forma nu este; dela a. 1541 Buda nu mai este residență regescă, între zidurile sale abia din când în când apare domnitorul încoronat al națiunii unguresc, și încă și atunci mai numai ca ôspe. De 300 de ani există dorința de a avé Ungaria o curte regescă independentă și; astfel Regele să locuiesc în mijlocul națiunii unguresc. Până nu se va implini acosta dorință, partida independentă nu votează șpelele, ce se vin pe Ungaria, pentru întreținerea curții.

Primete Simor șovinist. Corespondentul din Strigonia al lui „P. H.” comunică, că călugărițele din Sâmbăta mare, în Ungaria de sus, au înaintat la Primetele din Strigonia o petiția în limba germană. Primetele a răspuns însă, că elu nici nu vré să răspundă la cererile ce i-se înainteză lui în limba germană și a dispus, ca în viitor petițiile adresate lui să se scrie în limba maghiară, declarându totodată, că elu nu este Iohann Simor, ci Simor János!

Ore fi-vor preoții atât de harnici să-i scrie acestui șovinist prelatu numai în limba lor maternă, apoi sbuciume-se elu ori-cât, până ce i-se va potoli șovinismul?

D-șora Alecsandrina Cristu, absolventă a cursului froebelian din Brașov, a fost alésă conducătoare a grădinei froebeliane de copii internaționale din Bucuresc și deja și-a ocupat postul. Ii adresăm felicitările nostre.

Răsvrăire. Marția trecută s'au răsvrătit lucrătorii dela fabrica de zachar de aci, fiindcă o parte din ei aveau să

fi trimiși la Aiud, pentru ca să culegă șfecele de pe câmp, și nu voiau să se ducă. Cu ajutorul unei patruli polițienesc și a unei patruli de gendarml s'a putut restabili liniștea și să fi transportat lucrătorii către Aiud.

Mina de aur ardelenă Staniș a societății ungare-germane a fost vândută unei bănci din Berlin cu prețul de 300.000 fl.

Curs pentru mașiniști. Dela 10 Noembrie a. c. până în 10 Februarie anul viitor se va deschide în Clușiu un curs de trei luni pentru mașiniști și fochiști. Pot lua parte la acest curs toți aceia, căr se ocupă cu mănuașca mașinilor, s'ente cu mecanica lor, și voesc să depună esamenu ca mașiniști s'ente cu fochiști, cum și aceia, căr voesc să câștice cunoștințe în ramii acestia. Se vor propune în fi-care săptămână 2 ore din științele teoretice și 1 oră pentru practicare la o anumită mașină. Taxa de înscriere 3 fl. și pe lângă asta o taxă lunară de 1 fl.; cu totul 6 fl. Inscrierile sunt a se face la Dr. Ferenczi Zoltan în Clușiu (Fötér).

Seratele musicale (Kammermusik) aranjate de d-lu Rudolf Lassel se vor continua Duminecă în 10 Noembrie, ținându-se la ôrele 5 d. a. în sala otelului Nr. 1 a doua serată cu concursul: d-lui M. Krause (violină), W. Königs (violină), F. Klink (violă), A. Bergelt (violoncelu), R. Lassel (pian), precum și a unui coru micu mixtu. Se va executa următoarea interesantă programă: 1. *S. J. J. S. J.* *dassohn*, cvintetu pentru pian, 2 violine, viola și violoncello, op. 76 (F. Dur): a) Allegro moderato, b) Scherzo (Allegro vivace), c) Sostenuto, d) Finale (Allegro con brio). 2. Două cântece populare germane pentru sopranu, alto, tenoru și basu (cântate) de: a) I. Brahms, „In stiller Nacht”, b) R. Franz, „Scheiden und Meiden”. 3. W. A. Mozart, sonată pentru pian și violină (B.-Dur): a) Largo, Allegro, b) Andante, c) Allegretto. 4. I. Brahms, cântece țigănesc pentru sopranu, alto, tenoru și basu o acompaniamentu de pian, op. 103. Ventulu curat este destinat jumătate pentru îmbunătășirea organelor din biserică cea mare negră. Inceputul punctual la 5 ore; sfârșitul la 6 $\frac{1}{2}$ ore sera. Prețurile locurilor sunt moderate. Se pot face și abonamente pentru tôte seratele.

Fomete. Un număr de 42 comune din comitatul Odérheiu, aduse la sapă de lemn prin întâmplări elementare, au primit un ajutor de vr'o 12,000 fl., apoi 5000 fl. pentru lucrările șoselelor și un împrumut de 40,000 fl. spre a se ajuta. Der aceste sume sunt prea mici pentru o populațiune de 80,000 suflete, de ôre-ce la familiă abia se vin câțiva cruceri.

Banca austro-ungară și-a ridicat scontul la 5% și împrumutul la 6%.

Tergul anual de vite în Tergu-Mureșului se ține, de ôre-ce bóla de gură și de unghii a încetat, la 8, 9 și 10 Noembrie n.

Focu. În Chezi-Oșorheiu au ars, în ziua morților la catolic, când ôme-

nii se aflau la morminte, trei case și un grajd.

Omoruri. In timpul de trei luni s'au ivit pe teritoriul cercului Covasna trei omoruri. In Augustu a fost găsit omorît în munții Zabalei un individ necunoscut. In Surce fu omorît Gaspar Laszlo de nisce tovarăși ai sei, cum se dice, pentru că a furat o găscă. In Sân-Ion, certându-se proprietarii duoră cară încărcate, ajunseră la bătaia și unul din ei, Gaspar Andras, ucise pe celalalt, Daniil Csethme din Covasna.

Correspondența „Gaz. Trans.”

Gurghiu, în 3 Noevre 1889.

Onorate D-le Redactori! Alegerile de membri ai reprezentanțelor comitatense, fiind un lucru de interes public, imi fent de datorința națională și patriotică a Vă împărtăși despre alegerea membrilor respectivi din cercul electoral al Gurghiuului, în comitatul Mureș-Turda, următoarele:

In cercul electoral al Gurghiuului, constător din comunele compacte și curat romănesc: Ibănesci cu aproape 2700, Hodac cu peste 2000, Orșova cu aproape 900 locuitori și Gurghiu cu populație mixtă, română și maghiară, în care alegătorii români sunt în majoritate, alegerea a 3 membri reprezentanți comitatensi, în locul celor eșiți prin sortire, s'a ținut în comuna Gurghiu în 30 Octomvre a. c. fiind aleși ca membrii reprezentanței comitatense a acestui cerc electoral 3 „patrioți” de naționalitate maghiară.

Alegătorilor români din comunele Ibănesci, Hodac și Orșova nu li-s'a făcut de loc cunoscută din partea primăriei comunale ținerea alegerii cestionate. din cauză, că notarul cercual din amintitele comune, Nicolau Manția, ordinațiunea comitatensă despre acea alegere a aflat de bine a nu o da judeților comunali spre publicare, și astfel numiții alegători nu s'au putut folosi de dreptul lor electoral, ce li-lă da legea.

Din ce motive și cu ce intențiune a ținut respectivul notar la sine ordinațiunea referitoare la alegerea amintită și nu o-a dat spre publicare, densusul o va fi sciind, noi însă trebuie să presupunem, că aceea nu a făcut-o cu intențiune curată și bună.

Altmintrelea alegătorii români neindreptățiți au insinuat recursul la locul competent contra alegerii făcute fără participarea lor, cerend nimicirea acesteia și dispunerea unei alegeri noue, la carea se potă participa și densusii.

Despre rezultatul acelu recurs și alți eventuale alegeri nu voiu lipsi a Vă da informațiunilă timpul s'eu.

Un alegător.

Din comitatul Caraș-Severin.

(Urmare și fine.)

Membrul M. Bésán (unguresce), un român maghiaron, își introduce lunga și lata să vorbească declararea, că este de acord cu d-lă Rezeiu în cele citate din legile civile austriace, în alți căroră înțelesă avere este a grănițelor. Inse aici acum nu-i vorba de avere, ci de exercitarea dreptului disciplinar și cu voce autoritativă și cu glas înalt acestă slujbaș unguresc (notar public regesc) afirmă, că nu este în lume jurist, care în temeiul dispozițiunilor aceloră legi ar pute nega comitatului dreptul d'a exercita potestatea disciplinară. (Membrul C. Brediceanu ridicându-se cu voce sonoră: Eu mă insinuez; voiu servi cu această explicare imposibilă!) D-lă Bésán împleti multe de tôte, ca să facă act de slugărniciă politică, recunosc de întemeiată și îndreptătită nisuința comitatului d'a ave în mână sa potestatea disciplinară asupra funcționarilor și administratorilor unei averi private, adecă a comunității de avere a grănițelor Severineni, deși declară, că în ochii sei starea

acestei comunități de avere ar fi o stare extraordinară, carea nu cade nici sub dispozițiunile legii comunale, nici sub ale altei legi existente la noi. Deci conclud, că comitatul este după lege îndreptătit a face stare ordinară prin exercitarea potestății disciplinare. In fine mai spuse încă noutatea, că acuma nu-i vorba de avere, nici de proprietate, de carea nu se atinge nime și este a grănițelor. Ore d-lă Bésán în adevăr se fia așa naiv, seu așa scurt vădător? Când în adevăr va fi vorba de avere, de proprietate, ne temem, că d-lă Bésán în nevinovata sa naivitate va voi să molcomescă pe grănițeri cu alte recepturi. Atunci pote că va dice, că nu-i vorba de desbrăcarea, de sărăcirea, de topirea grănițelor, ci numai de avere și de proprietatea lor, — și totă așa mai departe sfătuind și apărând până nu va mai ave ce să apere în grănița Severinena. Și atunci pote că-i vine și d-sale mintea cea din urmă a Romănilui. Inse noroc, că mai sunt și alți Români cu altă minte. Vorbirea și-o încheia între murmurul de placere al Romănilor, cari îl felicitară cu moderna salutare parlamentară patriotică, cu un întreit „Hoch!” (Vorbitorul, tare desamăgit, și prin urmare și mai tăbărit, se pitulă pe sediul s'eu curlic și se cufundă în cugete despre nemulțumirea acestor Români „incăpăținați“.)

Membrul C. Brediceanu într-o vorbire, pătunsă de tăria convingerii și pătunsă de o înflăcărare nobilă, combate cu desăvârșire pe antevorbitorii Bésán și Scheindt, cari sprijiniseră propunerea comitetului administrativ. D-lă Brediceanu vede, este convins și declară, că totă nisuința, care a provocat atăta amăricine și va ațita și mai mult pe grănițeri, este tendențiosă și îndreptată numai spre dărimarea comunității de avere, spre stricarea grănițelor Severineni, cari prin serviciile și jertfele lor prestate în avere, sănătate și sânge de seculi pentru domitorii și țără, au apărât, au păstrat, au cultivat și au dobândit acea avere a lor pe cale dreptă și legiută. Căci o avere nu se pote administra și nu pote prospera, decât legitumul ei proprietar n'are în fine altă drept, decât numai d'a purta titlul de proprietar, decât el în casuri obveninde n'are putere d'a controla cu totă influința și autoritatea convenită și trebuinciosă, decât are să se roge de altul, de vecinul s'eu, de un străin, pote că chiar neamic s'eu dușman al lui, ca să iee în cercetare disciplinară, să pedepsescă pe servitorii și îngrijitorii averii sale, fia pentru lenea, răsutatea, fia pentru infidelitatea comisă în funcțiunea lor. Acestă relațiune în mare se potrivește și se asemănă și în mic, în relațiune cu ori care singuratic, care are avere sa proprie privată. Insuși d-lă Scheindt recunosc, basat pe acte și dovede istorice, temeincia ținutei grănițelor, și adevărurile sale plesnesc în față pornirile vrășmașe contra comunității de avere. Inse d-lă Scheindt n'a fost în stare seu nu i-a fost cu puțință a face și concludsiunile corecte, corăspundătoare aceloră premise, căci a făcută concludsiuni false, cari nu stau în necsă nici logică nici juridic cu acele premise.

Totă intențiunea și tendențiositatea campaniei de acum inse, încheia d-lă Brediceanu între manifestățiunile de consimțire ale Romănilor, se caracterisază d'ajuns și prin aceea, că de atăția ani de țile nime nu s'a încercat ași aroga astfel de drepturi față de comunitatea de avere și că mulți ani și sub stăpânirea violentă, pré bine cunoscută, a răsosatului Tabajdy, nici comitatul, nici altul, ci totă numai comunitatea de avere a exercitată independent și neconturbat dreptul disciplinar asupra funcționarilor și servitorilor ei. Sprijinesc d'era cu totă hotărârea propunerea d-lui membru Mih. Popoviciu, fiindă este singură și rațională și motivată...

Acum fișpanulă, simțindu-se totă mai

strimtorat și adus într-o pozițiune de totă critică față de puternicile și prea întemeiatele obiecțiuni, reflexiuni și combateri ale Romănilor, se adăpost în umbra puterii, declarând, că pe el nu-lă dore multă capul ce a făcut unu și altul, ce s'a întâmplat, ce nu, până acuma în această cauză, destul că ministrul i-a poruncit, ca comitatul să facă acelă statut disciplinar, și ecă acum e făcut și au să-lă cernă și să-lă statorescă. Deci nu admite ca să se mai discute asupra competenței seu incompetenței comitatului.

Membrul Patriciu Drăgălina (romănesc) sprijinind cu totă hotărârea propunerea d-lui M. Popoviciu, înșiră nouă argumente întru combaterea și răsturnarea tendințelor contrare, șovinistice și spre demonstrarea temeinciei ținutei și bazei legale, pe care stau grănițeri Severineni.

Așa numita universitate săsescă d. e., adecă a fundului regesc din Ardelt, dise vorbitorul, după cum sciu eu, în tôte privințele este analogă cu comunitatea de avere a regimentului grănițesc român-bănatic Nr. 13. Cu tôte acestea, acea universitate și-a făcut, tot sub acestă guvern și sistem, statute și regulamente spre administrarea averii și disciplinarea funcționarilor și servitorilor sei, eră guvernul și comitatul n'a încercat așa pe față, așa d'adrechtul ingerința sa.

Cu ce drept și pe ce temei d'era aplică guvernul această procedură și stare excepțională numai față de acestă grănițeri români? Și ore acești datori sunt să suferă și să rabde? Ore ei nu sunt îndreptățiți și datori să apere drepturile și avere lor? Totă pornirea stăpânirii politice este în adevăr îndreptată numai spre subsăparea averii de comunitate și spre distrugerea stării grănițelor români. Acestă tractare a grănițelor este peste măsură măstă, ilegală și apăsătoare, mai ales decât se va socoti, că Români grănițeri prin mult și scump sânge au elupat și au răscumpărată această avere a lor.

Membrul Ion Nedelcu, adv. în Lugos, într-o vorbire scurtă și simburasă demonstră (romănesc), că porunca ministrului în acestă casă nu este încă scriptură, pentru-că și ministrul cu tendință seu din rătăcire réu seu falsă informat pote fi unilateral, parțial și greșit. Convingerea sa și consciința causei îlă silcesc d'era pe vorbitorul, că membru al congregațiunii, a declară, că comitatul nu este competent la lucrul ce plănuiesc față de comunitatea de avere Severineni. Deci pătinesc propunerea d-lui M. Popoviciu. (Ambii vorbitori români fură întâmpinați cu ovațiuni îndelungate și aprobătoare.)

Acum din nou se scola d-lă Bésán și, sub cuvânt d'a se explica și d'a rectifica unele și altele din cele susținute de vorbitorii români, înșiră din nou o mulțime de vorbe și aserțiuni într-o formă cutezată și așa de cinică, încât până atunci d'era nici cei mai servili mameluci nu l'au ținut capace de atăta cinism. In fine d-lă notar public regesc îndrăsnă chiar și a detrage din meritele și faptele Romănilor grănițeri, negând ostenelele și luptele lor militare.

Români, măniți și indignați, își manifestă viu starea sufletescă a lor, apostrofând un astfel de cinism și protestând contra tendențiosităților vorbitorului. Interruperile și contradicțiile șgomotose se potențiară așa, încât fișpanulă veni în controversă cu membrul d-lă preot Ignatonă, pe care voia să-lă regulariseze, eră acesta, sprijinit de Români, preindea cu insistință, ca fișpanul să vorbească romănesc, căci altcum nu-i pricepe poruncile și amenințările liberale constituționale.

Membrul Ilie Curescu (romănesc) arată, că de grănică a schiopătat d-lă Bésán peste legi și peste paragrafi și cum scie de minuată talmăci istoria

grănițelor Severineni. Combaterea d'ameruntulă a mână cu acte și documente vii și valide a fundat și largitudinea d-lui Bésán, eră d-lă Curescu fu felicitat de frăgurosele ovațiuni ale Romănilor.

Membrul Popă Petru, canonic în Lugos, se ridică cu față îngrijită și (romănesc) muștrând profana congregațiune, declară, că d-lă Bésán s'a purtat nedem de această adunare, pentru că s'a adus în vorbă de cătră d-lă Bésán infalibilitatea Papei.

In cestiune personală d-lă Bésán luând cuvântul (romănesc) se miră de espectoratiunile Reverendissimului d'canonic, care se pare, că nu umblă mult în lume și în societăți, unde infalibilitatea Papei se întrebunțeză proverbialmente, fără intențiune de vătămăre.

D-lă Popă Petru, simțindu-se și mai greu vătămat prin explicările audite, declară, că d-sa a umblat mai mult în lume și în societăți decât d-lă Bésán. Referitor la meritul desbaterii d-lă Popă Petru inse este prețin cu d-lă Bésán, fiind și d-sa Români guvernamentală.

Membrul Fabiu Rezeiu (romănesc), reflectând la enunțațiunea fișpanului, își exprimă părerea de réu și cu multă temei impută fișpanului, că acesta de ce n'a făcut numai decât la începută acea enunțațiune, pentru ca să nu se discute acum aici degiaba și de ce n'a adus la cunoscința comunității de avere acea categorică poruncă a ministrului, căci tocmai atăta atențiune ar fi meritată acea comunitate de avere dela d-lă fișpan, care este totă odată și comisarul regesc la acea comunitate.

Membrul C. Brediceanu, combatend cu exemple eclatante din viața de tôte țilele și cu legile firesc încercările și aserțiunile d-lor Litsek și Scheindt, demonstră, mai ales cestui din urmă, că este cu neputință a administra o avere privată pe calea și cu mijlocele susținute de domniile lor.

Membrul Constantin Rădulescu combat (romănesc) pe sprijinatorii tendințelor comitatului, adecă ale stăpânirii politice.

D-lă fișpan se apucă apoi și combat, și împroșcă, și suspiciunează după dragă voia sa aproape timp de o oră întregă pe vorbitorii români naționali, pe grănițeri, pe comunitatea de avere, cari nu mai avu acolo nici un remediu de reflectare și apărare. Manieră și metodă liberală parlamentară de adevărată fișpan tisaistă.

Punându-se la vot, majoritatea conglomerată, se pricepe de sine, a fost cu fișpanul și cu domni. Grănițeri și alți deputați români în fața acestei proceduri „legale și frătesc”, se indignară adencu, se ridicară protestând și ostentativ părăsiră numai decât sala.

Fișpanul apoi puse iute la desbateră specială proiectul statutului disciplinar pentru comunitatea de avere și acela se primi cu puține modificățiuni neesențiale.

Nu începe îndoelă d'era, că starea de acum a administrațiunii comitatense la noi este mai multă ca coptă deja d'o reformă radicală, deși nici acea reformă nu va mai îndrepta la noi lucrurile publice nici cât e un grăunte de mac. La noi e sâmburele putred; la noi nu la codă e stricată pescele. Messia va fi, care va vindeca. („Luminătorul“.)

Iubileul de 25 de ani al Universității din București.

(Finea discursului d-lui ministru C. Boerescu.)

Universitățile noastre din Iași și București sunt dintre cele mai tinere ale Europei.

Celebrele universități din Salerno și Bolonia, în Italia, cari au servit ca model Europei întregi, străluciau încă din secolii XI—XII.

Universitatea din Paris s'a creată la începutul secolului XII, eră cea din

Cambridge și Oxford, în Anglia, s'au întemeiat la începutul secolului XIII.

Asemenea în Germania, Spania, Olanda, universitățile se formază între secolii XIII și XV.

Când ne amintim evenimentele istorice ale patriei noastre, nu ne putem mira de această târzie aparițiune a universităților în România.

La Dunărea-de-jos, ca și în totă Peninsula balcanică, invasiunile barbare au fost mai multiple și mai dezastrușe decât în restul Europei. În intervalul de o mie de ani aproape, multe neamuri, unele mai barbare ca altele, vin și se ducă sfărâmând în trecerea lor ori ce urme ale culturii romane de odinioară.

Epoca invasiunii barbarilor nu se sfârșește în România de cât pe la jumătatea secolului XIV, de odată cu arătarea turcilor în Europa.

Dela această dată încep să se producă marii noștri eroi: Mircea cel bătrân, Vlad Țepeșu, Ștefan cel mare, Petru Rareșu, Mihai Viteazul!

Acești eroi întreprind o luptă uriașă pentru a apăra independența țării. Această luptă inegală slăbește forțele noastre și împiedică ori-ce dezvoltare și progres.

Cu toate acestea literile și artele nu sunt cu desăvârșire părăsite. O parte din societatea română, setoasă de lumină, o caută pretutindeni, fie în țară, fie în străinătate.

Așa încă de pe la începutul secolului al XV-lea găsim în Suceava, vechea capitală a Moldovei, o școală înaltă de drept, întocmită după modelul celei din Constantinopol, unde se comentează Basilicalele. Totu atunci Alexandru cel bun înființează o școală teologică greco-latină-slavonă, în care strălucia, printre alții, vestitul Grigorie Țamblac, Român din Macedonia și scriitor de frunte al timpului. Totu pe atunci academia din Cracovia avea o bursă permanentă pentru tinerii moldoveni.

După căderea Constantinopolului, mulți învățați greci s'au retras în țările române, unde au găsit la Curțile domnilor onoruri și recompense, în schimbul serviciilor ce făceau ca dascăli și scriitori. Ștefan cel mare și Neagoe Basarab dăduseră cultura lor unor oameni emigrați. Și este de observat, că Neagoe Basarab, arhitectul, scriitor de frunte și artist, a fost pentru România, după judecata d-lui Hașdeu, ceea ce fusese Paricle pentru Grecia: un mare civilizator al patriei. Pe când în țările dela răsărit, tipărirea cărților se socotea ca un meșteșug diavolesc, Neagoe Vodă nu se sfiește, câte-va decimii după invențiunea tiparului, să fundeze la Țergoviște, pe la 1510, o tipografie, ale cărei produse întrec, prin lux și frumusețea execuțiunii, totu ce s'a imprimat vre-odată în Orient. Evangelia slavonă a lui Neagoe nu se poate tipări astăzi mai bine de cum s'a tipărit atunci. Tractatele de morală, scrise în românește de acest învățat principe, partisan al filosofiei lui Aristotelul, al căruia nume d. Hașdeu, nu numai cel mai vechiu, ci încă și unul din cele mai mărețe monumente ale literaturii noastre naționale. „Ași dori din sufletul, d. Hașdeu, ca autorii noștri de astăzi să scrie cum scria Neagoe Vodă“.

Pe la începutul secolului XVI, reșterile Universităților din Germania, Polonia și Italia cuprind numele mai multor studenți români, între cari vedem și un princip: pe Ioan Vodă Basarab.

Petru Vodă Cercel, care studiase în Italia, este numărat printre poezii țescați, — și această fericire, dice un contemporan, nu o are nici un princip italian. Totu pe atunci Logofătul Luca Stroici scrie pentru prima oară în românește cu litere latine; ăr cronicarii Nestor Urechia, fiul său Grigore, Mișu Costin și alții, studiază în școlile din Polonia.

Chiar în Franca, la Soborna, gă-

simu studenți români pe la începutul secolului XVI, cum este Petru Movilă, mitropolitul Kievului și întemeiatorul primei Academii din Rusia. Ca acesta sunt și alți învățați români, cari pun în serviciul Rusiei întinsele lor cunoștințe. Așa Pavel Berinda, întemeiatorul lexicografiei slavone; Nicolae Milescu, istoric și poliglot, profesorele lui Petru cel Mare, Dimitrie Cantemir, sfetnic credincios al acestuia și care vorbea 12 limbi; fiul său Antioch Cantemir, supranumit „Boileau“ al Nordului.

În secolul XVII se întemeiază la Trei-Sfetițe, în Iași, școala „Vasiliană“ de către Vasile Vodă Lupul, cel mai învățat princip din Europa, după cum l'au judecat contemporanii sei.

Literatura bisericească numără scriitorii de frunte: Unu Varlaam, unu Dosithei în secolul XVII; unu Antim, Damascin, Climent, Kesarie, Filaret, Cosma, în secolul XVII; astăzi alți episcopi, mitropoliți, egumeni, traducători ai cărților bisericești fac mândria bisericii române.

Toți aceștia, ca și Udriște Năsturel, frații Greceni, poezii Văcăresci, Samuil Clain, Petru Major, George Șincai, sunt precursorii și adeverații întemeiatorii ai culturii naționale. Densii au pregătit în realitate mișcarea de regenerare dela începutul acestui secol, — și numele lor merită să fie amintite într'o ocaziune atât de solemnă ca cea de astăzi.

Universitatea este coróna edificiului nostru cultural, d-le rector. Dela densa națiunea așteptă victorii neîntrerupte pe câmpul literaturii și științei. Ea este adevărată focară al vieții noastre morale intelectuale; și Universității mai ales, i se cuvine d'a da o dezvoltare puternică generațiunilor tinere, cari sunt chemate mâne să ia locul celor cari cad în munca pentru binele public.

Și d-vostă, d-lor profesori și colegi, nu trebuie să uitați, că deca justiția și biserica sunt fundamentele ori-cărui Stat civilizat, școala este incontestabilă podoba și gloria națiunilor; nu trebuie să uitați, că mărirea unui popor stă în rațiune directă cu prosperitatea școlei, și că numai conquizele școlei sunt eterne, întocmai cum sunt eterne adevărurile științifice.

Mergeți d' curajos și hotărît pe calea progresului! Cresceți tinerimea, ce v' este încredințată, în amorul binelui și al frumosului, în credința a totu ce onorează omenirea, și fiți încredințați, că veți ave aprobarea națiunii și sprăjinul augustului nostru suveran!

Să trăiți, Maestate, să trăiească M. S. Regina și Alteța Sa Regală, să trăiească corpul profesoral al României.

Comerțul Ungariei.

După arătările biroului statistic al țării, comerțul Ungariei cu alte țări prezintă pentru primul semestru al acestui an următorul bilanț:

S'au importat mărfuri din țările și în prețurile următoare: Germania 8.258,889 fl.; Elveția 599,445 fl.; Italia 937,718 fl.; Franca 639,934 fl.; Belgia și Olanda 233,842 florini, Marea Britania 1.877,303 florini, Rusia 2.171,184 florini; Bosnia și Herțegovina 765,261 fl. (aici se cuprinde și valoarea a 4,400 porci); din România 5,261 bucăți în valoare de 1.349,155 fl.; Serbia 6.710,052 (aici se cuprinde și valoarea a 93,353); Bulgaria și Rumelia orientală 236,200 fl.; din celelalte părți ale Peninsulei balcanice 137,598 fl., din celelalte state 3.614,383 fl.

Cu totul valoarea mărfurilor importate face 27 milioane 628, 767 fl. La acestea se mai adaugă importurile din Austria în valoare de 179.665,006 fl. La oaltă d'era rubrica importurilor face 207.293,673 fl.

S'au exportat mărfuri în Germania de 21.356,871 fl. (porci în număr de 32,991); în Elveția de 6.638,624 florini

Italia 3.241,040 florini, (dóge în număr de 1.069,639 bucăți); Franca 7.785,365 florini. (22.723,258 bucăți de dóge), Belgia și Olanda 1.286,753 fl.; Marea Britania 9.178,009 fl. (exclusiv dóge); Rusia 291,238 fl.; Bosnia și Herțegovina 2.014,926 fl.; în România 9,413 bucăți în valoare de 2.704,482 fl.; Serbia 2.471,934 fl.; Bulgaria și Rumelia orientală 717,312 fl.; în celelalte țări ale Peninsulei-balcanice 766.850 bucăți dóge în valoare de 631,700 fl.; în celelalte state asemenea numai dóge în valoare de 2.990,102 fl. Cu totul 61.361,300 fl. La acestea se mai adaugă exporturile în Austria de 147.533,144 fl., la oaltă exporturile fac 208,899,444 fl. v. a.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“.

(Serviciul biroului de corresp. din Pesta.)

Praga, 8 Noemvre. (Sedința dietei boeme). Eri s'a început desbateră adresei, ca răspuns la rescriptul regesc, cu care s'a convocat dieta. Înaintea edificiului dietei era adunată mulțime mare de omeni, cari așteptau îndesuiți rezultatul. Galerile erau înșesate de auditori.

Dr. Rieger a propus într'unu discurs mai lung de a se trece la ordinea zilei peste proiectul de adresă al Cehilor tineri (prin care cer restituirea dreptului public al Boemiei și încoronarea). „Decă“, dize Rieger, „Cehii tineri susțin, că prin trecerea la ordinea zilei se jertfesc dreptul public al Boemiei, afirmarea acesta a lor este înșelăciune, amăgire, fățără, falsitate“. (Sgomot mare pe băncile Cehilor tineri. Strigări: mârșăvia! ticăloșia!) Dr. Rieger îndreptă atacuri aspre în contra Ungariei.

Cei doi Gregri apără și motivează votul minorității. Prințul Schwarzenberg protestează în contra oricărui divisiari a Austriei. Desbateră se va continua azi.

Berlin, 8 Noemvre. Intâlnirea din nou proiectată a împăratului Germaniei cu monarhul Austro-Ungariei și intâlnirea lui cu regele Italiei, care îi va premerge, se consideră aici ca o importantă întregire a conferențelor din Friedrichsruhe și a convorbirilor din Constantinopol.

Parlamentul german a hotărît să se predă proiectul de lege asupra socialiștilor unei comisiuni de 28 membri spre examinare.

Paris, 8 Noemvre. Senzațiune a produs pușca ballistică fără întrebunțare de praf, inventată de fizicul Giffard. Această pușcă are patrón de magazin cu 300 de pușcături. Puterea ce mână glonțul este aerul. Mai multe guverne au făcut deja încercări cu această pușcă.

DIVERSE.

Unu câștigă la loteriă.—Fericitul, care a câștigat marele lot al Expoziției de 500,000 lei, se numește Franssens, belgian de nascere, locuind în Paris de mai mulți ani, naturalizat francez, însurat și tată a șese copii. Prin muncă el a ajuns să fie conducător în imprimeria Lahur din Paris. E un om de vr'o 40 de ani. El nu avea decât un singur bilet. Nici-odată el nu puse teamei pe aceste șanse ale norocului. Biletul era închis în cutia unei mese de lucru aflată în apartamentul său din strada Chateau.

Într'una din zilele trecute imprimeria fiind închisă din cauză de sărbătoare, Franssens, după ce și luă caféua, se puse să lipescă pe un carton niște gravuri tăiate dintr'unu diar. Pe când se usca hârtia i veni ideea să consulte lista de numerile câștigătoare, lista ce-o cumpărase în ajun. Se duce la masă, scoț biletul și constată, că e numărul ce a câștigat lotul cel mare. Scoțe țipete de bucuria, copii alergă spre dișul,

femea atrasă de sgomot sosesce de asemenea. Franssens le împărtășește scirea, soția nici nu vré să cređă până ce nu plecă și readuse recipisa biletului seu, în schimbul căreia la 1 Decemvre va încasa suma de 500,000 lei, după ce va fi vrsat în cassa statului 3 la sută, adecă 15,000 lei.

Necrolog. Revia Orghidan, în etate de 65 de ani, după o scurtă suferință a încetat din viață în noptea de 25 a curentei orele 1 1/2. O deplânge inconsolabilă ei familia: fiu, fiice, ginere, noră, nepoți, nepoțe, strănepoți, strănepoțe, frate și surori.

Ceremonia funebră s'a săvârșit Joi, la 26 l. c., în biserica Sf. Archanghel (Mitoc).

Galati, 25 Octomvre 1889.

Cursul pieței Brașov

din 8 Noemvre st. n. 1889.

Bancnote românești	Cump.	9.58	Vând.	9.40
Argint româneșc	-	9.33	-	9.36
Napoleon-d'ori	-	9.42	-	9.45
Lire turcesc	-	10.70	-	10.75
Imperiali	-	9.70	-	9.75
Galbin	-	5.58	-	5.62
Scris. fonc. „Albina“ 6%	-	101.-	-	102.-
„ „ „ 5%	-	98.50	-	99.-
Ruble rusesc	-	123.-	-	1.24-
Mărci germane	-	58.10	-	58.35
Discontul 6—8% pe an.				

Cursul la bursa de Viena

din 7 Noemvre st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	101.25
Renta de hârtă 5%	-	97.30
Imprumutul căilor ferate ungare	-	114.50
Renta de hârtă austriacă	-	85.60
Renta de argint austriacă	-	85.95
Acțiunile băncii austro-ungare	-	924.-
Acțiunile băncii de credit ungar.	-	333.-
Acțiunile băncii de credit austr.	-	313.-
Galben împărătesc	-	5.66
Napoleon-d'ori	-	9.44 1/2
Mărci 100 imp. germane	-	58.22
Londra 10 Livres sterlinge	-	118.30

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

„ALBINA“
Institut de credit și de economii
Filiala Brașov
ESCOMPTEZA RIMESSE BUNE
cu 6%
acordă împrumuturi cambiale cu 6 1/2%--7%, cari pelângă o reducere corăspundătoare a sumei cambiului și întru câtu starea numerariului din casă ar permite, se pot și de mai multe ori prolongi.
Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroul institutului, piață No. 90 dela 8—2 ore d. a. 87,22

CONCURS.
Pentru ocuparea postului de directore la internatul de fete al „Reuniunii femeilor române“ din Brașov, se deschide concursu cu terminu de o lună din ziua publicării concursului.
Condițiunile: concurența să aibă cunoștințele necesare pentru conducerea educațiunii și instrucțiunii morale și intelectuale a elevelor internatului; de asemenea să aibă cunoștințele necesare de țesut, croit, cusut și de economia casei.
Postul de directore e împreunat cu o lăfă de 300 fl. pe an, costu și cvarțir în internat.
Ofertele se trimit la Președinta „Reuniunii“ Agnes Dușoi.
Brașov, 27 Octomvre 1889.
2013—1 **COMITETUL.**

Cancelaria Negruțu

in Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania
DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XIII. — Apare in 1 și 15 di a lunei in numerī cāte de 2—3 cōle cu ilustrațiunī frumōse; și publicā articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatraleī ș. a. — mai departe tractēzā cestiunī literare și scientifice cu reflexiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socialā a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunī din patriā și străinătate; și prin glume, in mare parte ilustrate, nisuesce a face cāte o orā plăcutā familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiā o petrecere nobilā și instructivā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci, lei, plătibili și in bilete de bancā orī marce postalī.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XV. — Apare in broșurī lunare cāte de 2½—3½ cōle, și publicā portretele și biografiile arhierilorū și preoțilorū mai distinsī, precum și alte portrete și ilustrațiunī, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice și între aceștiia mulțime de predice pre dumineci, serbătorī și diverse ocaziunī, mai alesū funebrali, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literari; și in urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolasticā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibili și in bilete de bancā orī marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patruea esemplarū.

Numeri de probă se trimitū gratisū orī-cui cere.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriā:

Renascerea limbii romānesci in vorbire și scriere invederitā și aprețiātā de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. cāte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună 1 fl.

Merinde dela școlā seu invēțaturī pentru poporū culese din diarulū unui scolarū de Dr. Georgiu Popa. — Oplū acesta, pentru povēțuirile lui valorōse, are sē ocupe unū locū de frunte in bibliotecile nōstre poporale. D-lū autorū a avutū nimerita idee, de a publica prin oplū de față unū diarū de școlā, ce și-lū făcuse ca elevū de anul I alū școlēi poporale superiōre din Cāmpeni, va se dīcā pe cānd era in alū 4-lea anū de școlā. In acestū diar se cuprindū diferite impresiunī din copilăriā, atātū din școlā cātū și afarā de școlā: o colecție bogatā de diferite povēțuri primite dela invēțatorulū sēu, pe cari autorulū le-a prelucratū și desvoltatū cu multā îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la moralā, religiune, naționalitate, igienā, economie, istoriā etc. etc. se aflā in acestū opū, așa cā singurū numai cāteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitululū despre fumatū, des pre curățirea trupului etc. ar fi de ajunsū pentru a merita sē nulipsescā din nici o bibliotecā poporalā romānescā. Oplū cuprinde 289 pagine 8° — Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzarilū. Novelā originalā e Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.
Puterea amorului. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Pețulū 20 cr.
Idealulū perdutū. Novelā originalā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelā originalā. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinar. Prețulū 15 cr.

Miseriile sociale. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Fântāna dorului. Novelā poporalā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Cedreanū craiulū codrului. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Bunica și Nepoțelulū. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē G. Simu. Prețulū 10 cr.

Probitatea in copilăriā. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Elū trebuie sē se însōre. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Branda seu Nunta fatalā. Schiță din emigrarea lui Dragoșū. Novelā istoricā naționalā. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia in Tauria. Tragediā in 5 acte după Euripide, tradusā in versuri de Petru Dulfū. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā in salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicorā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Reginei Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și viorele, poesii poporale, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosā seu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sātēnului Romānū. Cartea III și IV, cuprindū materii forte interesante și amusante. Prețulū la ambele 50 cr. — cāte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amusante. Prețulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comerciū și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economie pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatica limbii romāne pentru scōlele poporali in trei cursuri, de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Nāsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instructiune publicā cu rescriptulū de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Nu mē uita. Colecțiune de vier-suri funebrali, urmate de iertāciunī, epitafiā ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculārei in scōla poporalā pentru invēțatorī și preparanđi. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Catechese pentru prunciū scolarī din scōlele poporale. După George Mey preotū in Schōrkirch din diecesa de Rottenburg de Titu Budu parochū gr. cat. in Satu-Siagatagu, protopopulū distr. Mara, adm. Vicarialū alū Maramureșului etc. etc. Edițiunea II. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 05 cr.

Din trecutulū Silvaniei. Legendā de Victorū Russu. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 05 cr.

Prin mōrte la victoriā. Comediā intr-unū actū. După A. Kotzebue localisatā de Irina Sonea n. Bogdanū. Prețulū unui esemplarū 10 cr.

Influința mândriei. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū unui esemplarū 30 cr.

Cuvēntāri bisericesci in tōte serbătorile de peste anū de Ioanū Papiu. — Unū volumū de peste 24 cōle 8° mare, hārtiā finā. — Numele d-lui I.

Papiu este multū mai bine cunoscutū clerului romān, decātū sē fiā de lipsā a mai recomanda acestū nou productū alū d-sale. Clerulū romānū a invēțatū a'i aprețui scrierile d-sale pentru insemnata lorū valōre literarā. — Noulū tomū de predicī intrece insē tōte volumurile de predicī edate pānā acum, prin intocmirea sa — avēndū o notiță istoricā la fie-care serbātōre, — care aratā timpulū introducerei, fazele prin cari a trecutū și modulū cum s'a stabilitū respectiva serbātōre. — Prețulū unui esemplarū cu porto francatū e 2 fl. v. a.

Cuvēntāri funebrale și iertāciunī pentru diferite casuri de mōrte, intocmite de Ioanū Papiu. — Acestū volumū de peste 24 cōle cuprinde: 8 cuvēntāri acomodate pentru orī-ce casuri ordinare de mōrte, 4 pentru casuri ordinare de mōrte intēplate in timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare insē mai speciali de mōrte, 4 la inmormāntarea omenilorū bētrāni, 5 la inmormāntarea pruncilorū, tinerilorū și a junilorū, 9 la casuri de mōrte speciali; — apoi pe mai bine de patru cōle urmēzā o mulțime de iertāciunī precedate de o introducere generalā in iertāciunī, și anume: 1 iertāciunīle bārbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bārbatū, 3 — a pārintelului dela fii, 4 — a mamei dela fii, 5 — a fiilorū dela pārinți, 6 a fratelului sēu surorēi dela frați și surori, 7 — a nepoțilorū dela moși, mōșe, bunī, bune, strābunī, strābune, 8 — a nepoțilorū dela unchiū și mātuse, 9 — dela nēmuri și consāngenī mai depārtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune 11 — dela binefăcētorī, amici, cunoscuți și dela toți creștiniū adunați. Recomandāmū clerului romānū acestū bogatū volumū de cuvēntāri funebrali și iertāciunī lucrate amēsuratū tuturorū cerințelorū preoțiunei fungente la casuri funebrali. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 2 fl. v. a.

Cuvēntāri bisericesci, tomulū III, scrise de Ioanū Papiu. — Acestū tomū cuprinde predicī pe Dumineci și se estinde pe 12 cōle 8° mare. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicū seu concordanțele tradițiunei in douē limbi — romānā și latinā, tractēzā despre primatulū bisericeī și se estinde pe 22 cōle 8° mare. — Scrisū de Ioanū Papiu. — Oplū acesta a fostū recensatū favoritorū și lăudat și de foile străine. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spiritualā a omului, despre relațiunile și scopulū lui espuse in modū popularū de profesorulū Dr. Iosifū Frapportī și prelucrate in traducere liberā (cu facultate dela autorulū) de Ioanū Papiu. — Acestū opū, care se estinde pe 11, cōle 8°, e forte acomodatū ca premiu pentru cei ce absolvā scōla poporalā,

se vinde cu prețulū numai de 50 cr esemplariulū speditū franco.

Manualū cateheticū pentru primii ani scolastici, prelucratū după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostū profesor de s. scripturā, cateheticā și metodicā in seminariulū archidieceșanū din Blașiu, actualmente vicarū archiepiscopescū in Fāgārașū. — Acestū opū de mare insemnătate pentru literatura cateheticā romāna este o prelucrare liberā, schimbāndū unele aplicāri practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele bāiețilorū nōstri, ēr ceremoniele bisericesci inlocuindu-le cu cele prescise și usitate in biserica nōstrā romānā. In note se aratā și procederea ce are sē o observe catechetulū față cu discipulii sēi. Acēstā scriere are sē fiā unū indreptarū in mână catechetilorū, invēțatorilorū și a pārințilorū la instructiunea religiōsā-moralā, ce au sē o dea micilorū bāieți. — Prețulū unui esemplarū din acestū opū, — care portā clausula aprobārei prea ven. Ordinariatū metropolitanū din Blașiu și care cuprinde 222 pag. 8°, avēndū mai multe poesii in textū, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinți Pārintelulū nostru Ioanū Gurā-de-Aurū la epistolele sfāntului apost. Paulū cātrā Titu și Filemonū. Traduse de Constantinū Morariu. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū e 60 cr.

Dumneșeșca liturgie a celui dintru sānți pārintelului nostru Ioanū Chrysostomū compusā din operele acelu sāntū pārinte, de Ioanū Boroșiu parochū gr. cat. și ases. consist. Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugāciunī:

Mārgāritarulū sufletului. Carte bogatā de rugāciunī și cāntāri bisericesci, forte frumōșū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū in pānzā 80 cr., legatū mai fin 1 fl., legat in piele 1 fl. 30, in legăturā de luxū 2,50—2,80

Miculū mārgāritarū sufletescū. Cārticicā de rugāciunī și cāntāri bisericesci — frumōșū ilustratā, pentru prunciū scolarī de ambe secșele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū in pānzā 26 cr.

Cārticicā de rugāciunī și cāntāri pentru prunciū scolarī de ambe secșele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscōtōrei de D-șeu urmatū de mai multe rugāciunī frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplar legat spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolā D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” in Gherla (Sz.-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără acțiunile tuturorū băncilorū romāne cu prețurile cele mai bune.